

1 Inleiding	2
1.1 Livingstone's Travel Site	2
1.2 Het reisschema	2
2 Spanje	3
2.1 Algemeen	3
2.1.1 Bevolking	3
2.1.2 Geografisch	3
2.1.3 Godsdienst	3
2.1.4 Klimaat.....	3
2.1.5 Munt.....	3
2.1.6 Taal.....	3
2.2 Sevilla.....	4
2.2.1 Sevilla	4
2.2.2 Itálica	5
2.2.3 Carmona.....	5
2.3 Córdoba	5
2.4 Jaén	6
2.5 Granada	6
2.6 Almería.....	7
2.6.1 Tabernas	7
2.6.2 Parque natural de Cabo de Gata - Níjar	8
2.7 Málaga	8
2.7.1 Antequera	8
2.7.2 Fuente de Piedra	9
2.7.3 Ronda.....	9
2.8 Cádiz.....	9
2.8.1 Cádiz	9
2.8.2 Arcos de la Frontera	10
2.8.3 Jerez de la Frontera.....	10
2.8.4 Pueblos Blancos	11
3 Gibraltar	12
4 Conclusie.....	13
5 Praktisch	14
5.1 Accommodatie	14
5.2 Documentatie	15
5.3 Documenten.....	15
5.4 Geld.....	15
5.5 Gezondheid.....	15
5.6 Kosten	15
5.8 Telecommunicatie en post	16
5.9 Transport.....	16
5.9.1 Huurauto.....	16
5.9.2 Vliegtuig.....	18
5.10 Veiligheid.....	18

1 Inleiding

1.1 Livingstone's Travel Site

Dit document komt uit een reeks van verslagen over landen die ik heb bereisd. Alle verslagen samen met tal van foto's en interessante links vind je op mijn persoonlijke webstek de Livingstone's Travel Site (<http://www.livingstone-travel-site.net>). Veel lees- en reisplezier.

1.2 Het reisschema

- 09/09/2001 Vlucht van Brussel via Barcelona naar Sevilla - Rit van Sevilla naar Córdoba - Itálica - Carmona
- 10/09/2001 Córdoba (Alcázar en Mezquita)
- 11/09/2001 Córdoba (Synagoge) - Rit van Córdoba naar Cazorla
- 12/09/2001 Sierra de Cazorla
- 13/09/2001 Rit van Cazorla naar Granada - Granada
- 14/09/2001 Granada (Alhambra)
- 15/09/2001 Rit van Granada naar San José – Mini-Hollywood
- 16/09/2001 Strand
- 17/09/2001 Parque natural de Cabo de Gata – Níjar
- 18/09/2001 Rit van San José naar Antequera – Antequera
- 19/09/2001 Cuevas de Menga, Viera y Romeral – Laguna de la Fuente de Piedra
- 20/09/2001 El Torcal - Rit van Antequera naar Ronda – Ronda
- 21/09/2001 Pueblos Blancos (Algodonales, Zahara de la Sierra, Grazalemal, El Gastor en Setenil)
- 22/09/2001 Rit van Ronda naar Gibraltar en terug naar Ronda - Gibraltar
- 23/09/2001 Rit van Ronda naar Arcos de la Frontera – Arcos de la Frontera
- 24/09/2001 Rit van Arcos de la Frontera via Cádiz naar Jerez de la Frontera – Cádiz
- 25/09/2001 Jerez de la Frontera (Bodega's van Sandeman en González Byass en Real Escuela Andaluza del Arte Ecuestre)
- 26/09/2001 Rit van Jerez de la Frontera naar Sevilla – Sevilla
- 27/09/2001 Sevilla (Plaza de España, Kathedraal, Giralda en Alcázar)
- 28/09/2001 Sevilla (Plaza de Toros en Barrio de Triana)
- 29/09/2001 Sevilla - Vlucht van Sevilla via Madrid naar Brussel

2 Spanje

2.1 Algemeen

2.1.1 Bevolking

Spanje heeft bijna 40 miljoen inwoners waarvan er 3 miljoen wonen in Andalusië. De belangrijkste bronnen van inkomen voor Andalusië zijn landbouw en toerisme.

2.1.2 Geografisch

Spanje ligt in het zuiden van Europa en heeft twee buurlanden, in het noorden Frankrijk en in het westen Portugal. Het oosten en het zuiden van het land grenst aan de Middellandse Zee en de Atlantische Oceaan.

De hoofdstad is Madrid.

Wij bezochten het zuiden van Spanje, namelijk Andalusië. Het gebied bestaat uit uitgestrekte vlakten waar men vooral olijven teelt. Maar je hebt er ook kusten met brede stranden (zoals de Costa del Sol en de Costa de la Luz) en hoge bergketens (zoals de Sierra Nevada).

2.1.3 Godsdienst

Spanjaarden zijn overwegend katholiek maar in Andalusië vind je ook heel wat joden en moslims.

2.1.4 Klimaat

Spanje kent een zacht klimaat en Andalusië des te meer. De temperaturen zijn er de hoogste van het land en schommelen tussen 14°C in januari en 26°C in augustus, met pieken van om en bij de 40°C.

2.1.5 Munt

Tot eind 2001 is de nationale munt van Spanje, de peseta (ESP). Maar vanaf 1 januari 2002 wordt net zoals in tal van andere landen van de Europese Gemeenschap de euro ingevoerd. Voor 1 BEF krijg je 4 ESP en 1 EUR zal 166,386 ESP waard zijn.

2.1.6 Taal

In Spanje spreekt men Spaans of ook wel Castiliaans genoemd. Andere talen zijn het Catalaans, het Baskisch en het Galicisch. In Andalusië spreekt men Spaans maar met een eigen accent. Zo laat men bijvoorbeeld de 's' op het einde van een woord vallen. Het is toch wel belangrijk dat je een woordje Spaans spreekt als je Andalusië bezoekt. Het merendeel van de bevolking spreekt immers geen vreemde talen.

2.2 Sevilla

2.2.1 Sevilla

Sevilla is de provinciehoofdstad van de gelijknamige provincie en tevens zetel van de regering en het parlement van de Autonome Gemeenschap Andalusië. In de stad wonen ongeveer 700.000 mensen wat de helft van de totale bevolking van de provincie is.

De pittoreske wijk Santa Cruz ligt midden in het historisch centrum en is een toeristische trekpleister. In de kleine smalle straatjes is het leuk vertoeven. Je vindt er souvenirwinkels, bars, terrasjes en tevens de belangrijkste bezienswaardigheden van de stad.

De Kathedraal staat op de plaats waar ooit de hoofdmoskee van Sevilla stond en was gedurende eeuwen het grootste kerkelijke bouwwerk van de christelijke wereld. De kathedraal is opgetrokken in de gotische stijl en bestaat uit vijf schepen. In het gebouw zijn tal van kunstwerken te bewonderen. Naast de kathedraal vind je twee overblijfselen van de moskee. De Patio de los Naranjos is een binnenplein waar tientallen sinaasappelbomen staan. Het tweede overblijfsel is de Giralda die misschien wel het meest karakteristieke monument van de stad is. Dit was ooit de minaret die door de katholieken niet werd afgebroken maar wat omgebouwd. Eenmaal boven op deze toren heb je een prachtig zicht op de stad.

Het Alcázar is een oude Arabische vestiging die werd omgebouwd tot paleis. Het is opgetrokken in de mudajarstijl wat betekent dat het gebouw niet werd gebouwd door Arabieren maar door christenen die de stijl van de Arabieren hebben gekopieerd. Het gebouw werd door de opeenvolgende nieuwe eigenaars steeds verbouwd waardoor je nu een mengeling van verschillende stijlen (gotiek, barok, mudejar, ...) te zien krijgt. Het complex bestaat uit verschillende zalen en patio's waarvan de admiraalzaal, de zaal van de Azulejo's, de patio van Montana en de patio de las Doncelles slechts enkele zijn. Zoals alle paleizen beschikt ook het Alcázar over prachtige tuinen. Het is er heerlijk wandelen tussen fontein, palmen en tal van andere planten.

Het bezoek aan deze monumenten is niet gratis (de Kathedraal en de Giralda samen 800 ESP en het Alcázar 700 ESP) behalve op de nationale dag van het toerisme. Wij hadden geluk.

Buiten de Santa Cruz wijk liggen nog andere prachtige monumenten die je zeker niet mag missen.

La Torre del Oro is een oude vestigingstoren aan de oever van de rivier Guadalquivir. Het is geen toren vol goud of juwelen maar hij dankt zijn naam aan de vergulde azulejo's waarmee hij vroeger was bedekt. De toren was ooit via een zware ketting verbonden met een toren aan de overkant van de rivier om de doorgang van schepen te versperren.

De beroemde arena van Sevilla, La Plaza de Tores, kan onder begeleiding van een gids worden bezocht. De arena biedt plaats aan 14.000 toeschouwers en is niet rond maar ovaal. Dit komt door een vergissing van de architect. Je krijgt een blik op de

arena, wandelt door de stallen en bezoekt een klein museum die in het gebouw is opgericht. Een bezoek kost 500 ESP.

Het grandioze Plaza de España vormt een halve cirkel met daarin tentoonstellingspaviljoenen. Het is hier gezellig vertoeven langs de fontein en de bruggetjes. Je ziet hier 58 banken met azulejo's die de verschillende Spaanse provincies voorstellen.

2.2.2 Itálica

Deze archeologische site ligt op enkele kilometers van Sevilla. Het complex bestaat uit een oude en een nieuwe stad waarvan de oude dateert van 206 voor Christus.

Indrukwekkend is het amfitheater dat ooit plaats bood aan 20.000 toeschouwers en daarmee een van de grootste van het Romeinse rijk was. Een ander hoogtepunt zijn de schitterende mozaïeken in het huis van het Planetarium. Verder vind je er overblijfselen van huizen, thermische baden en is er een gesofistikeerd afvoersysteem.

De toegang voor inwoners van de Europese Unie is gratis.

2.2.3 Carmona

Deze middeleeuwse stad ligt op een 430 meter hoge heuvel en kijkt uit over de omringende vlakten. De oude stad is een labyrint van smalle straatjes en gezellige pleintjes die je het best te voet kan bezoeken. El Alcázar de la Puerta de Sevilla is prachtig gerestaureerd en het mooiste bouwwerk van de stad.

2.3 Córdoba

De stad Córdoba ligt in de gelijknamige provincie. Het is een smeltkroes van culturen. Moslims, joden en katholieken leven hier reeds lange tijd in harmonie. Net zoals Sevilla ligt het aan de oevers van de rivier Guadalquivir.

Het meest belangwekkende gebouw van de stad is de Mezquita. Deze Kathedraal-Moskee heeft een rijk verleden. Lang voor de christenen hadden de Romeinen hier een tempel. Deze tempel werd verwoest en de christenen bouwden er jaren later een basiliek. Deze basiliek werd later door de emiraat opgekocht om er de grootste toenmalige moskee van de wereld op te trekken. Achteraf maakte de katholieke bezetter er terug een kathedraal van. Het gebouw is dus een mengeling van beide. Binnen in de moskee bevindt zich de kathedraal. Het moskee gedeelte bestaat uit 856 zuilen en bezit de mascara (het hart van de moskee) en de mihrab (de heiligste plek van de moskee). Het kathedraal gedeelte bestaat uit een gotisch dwarschip, een barokken middenschip en renaissance koepel. Een bezoek kost 1.000 ESP.

Het Alcázar is een versterkte vestiging aan de Guadalquivir. In vergelijking met zijn grotere broer in Sevilla is het veel soberder. Er zijn enkele kamers waar archeologische voorwerpen worden tentoongesteld en er zijn mooie Romeinse mozaïeken te zien. De tuinen rond het gebouw zijn prachtig en een bezoek meer dan waard. Een toegangsticket kost 300 ESP.

Wie de oosterse sfeer van Córdoba wenst te voelen, moet gewoon door de smalle straatjes van de stad wandelen. De oude joodse wijk La Judería leent zich hier uitstekend toe. Je kan er de synagoge bezoeken. Wandel ook langs de oevers van de Guadalquivir. In de rivier liggen eilandjes en oude Arabische watermolens.

2.4 Jaén

In deze provincie hebben we enkel Cazorla en de prachtige omliggende sierra bezocht.

Cazorla is een schilderachtig dorp die gelegen is aan de voet van de Sierra de Cazorla. Op de plaza Santa Maria heerst een sfeer die je enkel in kleine dorpen als deze vindt. Je kan er lekker eten en ondertussen genieten van de gezellige drukte en de ruïnes van de Santa-Mariakerk

Het stadje is tevens een uitstekend vertrekpunt voor een tocht in de Sierra de Cazorla. Wij maakten hier een prachtige dagtocht. Deze tocht was uitgestippeld door de Nederlandse eigenaar van de camping San Isicio waar wij verbleven. De avond voor de tocht krijgen wij wat uitleg bij het handgetekend plannetje zodat we vroeg in de morgen konden starten. Het is belangrijk vroeg te vertrekken. Zo hoef je de zwaardere stukken van de tocht niet op het heetste moment van de dag te lopen want veel schaduw heb je hier niet. Vergeet dus niet voldoende water, eten en bescherming tegen de zon en de hitte te voorzien. De tocht begint iets buiten het stadje en klimt zo langs een oud klooster tot op de top van El Gilillo. Vervolgens loop je verder langs de toppen van het gebergte om 8 uur later en na flink wat wandelen aan de andere kant van Cazorla uit te komen. Onderweg kan je ten volle genieten van de flora en fauna van het gebied. Hou er rekening mee dat de wandelwegen vaak slecht zijn aangegeven en niet altijd van goede kwaliteit zijn. Er liggen veel losse stenen en buiten de stukken van de tocht die over een GR-route lopen, zijn de rest niet duidelijk aangegeven.

2.5 Granada

Net zoals Sevilla en Córdoba is ook Granada de hoofdplaats van de gelijknamige provincie.

Wie Granada zegt, denkt onmiddellijk aan het meest gekende bouwwerk van de stad en van Spanje, namelijk La Alhambra. Deze blikvanger wordt door iedereen bezocht. Zowel de trotter, de kunstliefhebber als de zonneklopper maken een dag vrij om naar Granada en zijn Alhambra te komen. Het Alhambra is niet een gebouw maar een groot complex gelegen op een rode heuvel. Aan deze heuvel dankt het zijn naam, Alhambra komt uit het Arabisch en betekent 'de rode'. Om het complex te bezoeken moet je een volledige dag voorzien. Een ticket kost 1.000 ESP en koop je het best één of meerdere dagen op voorhand. Er worden maximaal 8.800 bezoekers per dag toegelaten en dit kan in het hoogseizoen voor problemen zorgen. Wij zijn gewoon de dag zelf om een ticket geweest. Op het ticket staat vermeld wanneer je wat mag bezoeken. Het centrale gedeelte met het Paleis van Keizer Karel en de kerk van Santa Maria zijn

doorlopend te bezoeken. Voor het Alcazaba en los Palacios Nasrides staan de bezoeken op je ticket. Men doet dit om de massa bezoekers wat te spreiden. Het Alcazaba is het oudste deel. Het was een fort met torens van waarop men de vijand van ver zag komen. Nu heb je er een prachtig zicht van de stad. Je vindt hier ook de ruïnes van oude kazernes.

Los Palacios Nasrides was een vesting maar ook de residentie van de emirs. De paleizen zijn gewoon adembenemend. Er zijn prachtige zalen, patio's en gangen allemaal versierd met Arabische inscripties en azulejo's. El Mexuar, el Cuarto Dorado, la sala de los Reyes en la sala de la Barca zijn slechts enkele van de zalen en kamers die je hier bezoekt. Aan patio's is er ook geen gebrek. In het water van de vijvers weerkaatsen de gebouwen en de helder blauwe lucht. El patio de los Arryanes en de beroemde patio de los Leones zijn de belangrijkste.

Het Generalife zijn de wondermooie tuinen die bij het complex horen. Hier weet men de perfecte harmonie tussen water en planten te creëren.

Wie wenst rond te slenteren in een typische wijk van Granada kan terecht in Albaicín. Deze Arabische wijk ziet er net zo uit als honderd jaar geleden. Smalle straatjes, trappen, patio's en oude huizen geven de wijk de charme waarvoor het door de Unesco tot Erfgoed van de Mensheid is bekroond. Tijdens een wandeling door de wijk krijg je een prachtig zicht op het Alhambra met de Sierra Nevada op de achtergrond. Sacromonte is de zigeunerwijk die boven Albaicín ligt. Hier kom je in een totaal andere wereld. Je bevindt zich hier in een dor rotslandschap met cactussen. Ook de huizen zijn speciaal. Ze zijn uitgegraven in de rotswand.

2.6 Almería

Almería is een kustprovincie die jaarlijks door vele zonnekloppers wordt bezocht. Maar naast strand en zee is er nog meer te beleven.

2.6.1 Tabernas

Het woestijnlandschap die zich rond de stad Tabernas bevindt, is ontstaan door een menselijke fout. Honderd vijftig jaar geleden was deze woestijn een groot woud maar door het kappen van de bossen voor brandstof is het gebied nu een van de droogste gebieden van Spanje. Er valt weinig regen en temperaturen boven de 40°C zijn geen uitzondering.

Het is precies in dit gebied dat de zogeheten spaghettiwesterns worden gedraaid. Kaskrakers zoals Lawrence of Arabia, Indiana Jones en Once upon a time in the West werden hier opgenomen. Net zoals in de Verenigde Staten heeft men ook hier themaparken aangelegd. Mini-Hollywood is een van deze parken. Er is een volledig uitgebouwd western dorp en een groot dierenpark. De toegangsprijs is wel wat aan de hoge kant, voor een volwassenen betaal je 2.595 ESP.

2.6.2 Parque natural de Cabo de Gata - Níjar

Wie niet op zoek is naar drukke kuststeden met massa's toeristen en grote betonnen hotels, komt terecht in het natuurpark van Cabo de Gata - Níjar. Hier vind je nog witgekalkte huisjes en ongerepte stranden. De kust is wild en diep ingesneden met kleine zandstranden tussen steile klippen.

Ten westen van de kaap Cabo de Gata heb je San Miguel de Cabo de Gata. Dit stadje heeft weinig charme en is vooral bekend voor zijn zoutwinning en zijn groot strand. Op en rond de zoutmeren komen vooral de vogelliefhebbers aan hun trekken. Je vindt er flamingo's, eenden, kluten en tal van andere soorten.

Op de kaap zelf, staat een vuurtoren. In het water voor de toren liggen Las Sirenas. Deze rotspikken steken her en der boven het zeewater uit. El dedo is een andere rotspik die een paar kilometers verder ligt. Van bij de vuurtoren vertrekt een steile, smalle weg die tot bij een uitkijktoren loopt. Van hier heb je een prachtig panoramisch zicht op de kusten ten westen en ten oosten van de kaap.

Ten oosten van de kaap liggen tal van kleine stranden tussen de vele rotsformaties. Deze kleine, rustige stranden worden vooral door natuuristen bezocht. Wie dit iets te bloot vindt, kan de zwembroek of de bikini aanhouden. Het stadje San José is het meest toeristische plaatsje uit het gebied. Hier vind je tal van accommodaties en restaurants. Het is ook de ideale uitvalsbasis voor een dagje naar het strand of een bezoek aan een andere plaats van het park.

2.7 Málaga

Málaga is net als Almería een provincie die vooral is gekend voor zijn Costa del Sol. Maar Málaga biedt ook veel meer.

2.7.1 Antequera

De geschiedenis van de stad start in de bronstijd. Hiervan getuigen de dolmen rond de stad. De cueva de Menga is de oudste van de drie dolmen die je kan bezoeken. Via een galerij kom je in een ovale kamer die bestaat uit zeven monolieten die samen met drie centrale pilaren de gigantische dekstenen draagt. Om de dolmen te bezoeken, moet je zich wenden tot de opzichter. Deze heeft de sleutel en laat je zonder probleem binnen. De cueva de Vierna ligt enkele tientallen meters verder en is minder reusachtig. Deze grafkamer kan je niet bezoeken. De cueva El Romeral ligt enkele kilometers verder en is het jongste monument. Van de opzichter krijg je een kleine gaslamp mee wat het bezoek net iets toffer maakt. Via een lange gang kom je in een eerste kamer waarachter nog een kleine kamer, een soort Allerheiligste, ligt.

Antequera zelf is een gezellige oude stad. Er zijn veel kerken met elk hun eigen kunstwerken te bezoeken. Wandel gewoon rond dan kom je van zelf wel langs enkele prachtige gebouwen zoals het Alcazaba, de Homenaje toren, de kerk van Santa María la Mayor en de kerk van San Sebastián.

El Torcal is een prachtig natuurpark op 13 kilometer van Antequera. Het is een groot kastrelief waar water en wind met de tijd een sprookjesachtig landschap hebben gecreëerd. Er is één uitgestippelde wandeling van ongeveer een uur die start bij het bezoekerscentrum. Andere wandelingen kunnen enkel met een gids die je een dag vooraf moet bespreken. In het bezoekerscentrum krijg je te zien hoe erosie het gebied heeft gevormd en wordt de lokale fauna en flora toegelicht.

2.7.2 Fuente de Piedra

In dit dorpje op enkele kilometer van Antequera ligt tussen de olijfbomen, la laguna de la Fuente de Piedra. In en rond dit meer leven vele watervogels. Veel flamingo's doorzoeken het ondiepe water op zoek naar voedsel.

2.7.3 Ronda

Ronda is een van de oudste steden van Spanje. De stad ligt op een rotsachtige uitloper van een bergketen en wordt middendoor gesneden door een indrukwekkende ravijn. Over de ravijn werd in de achttiende eeuw een brug met drie bogen gebouwd. De Puente Nuevo zoals de brug heet, is waarschijnlijk het meest gefotografeerde monument van de stad.

Het oude stadsgedeelte, La ciudad, langs de ene kant van de ravijn is rustig en charmant. Hier vind je monumenten zoals el porte de Felipe V, la casa del Rey Moro, el minarete de San Sebastián en la iglesia de Santa María la Mayor.

In het nieuwe stadsgedeelte, El Mercadillo, aan de andere kant van de ravijn ligt de oudste arena van het land. Verder vind je hier veel restaurantjes op en rond gezellige plazas. De autovrije Carrera Espinel is de winkelstraat van de stad. Tegen de avond komen de inwoners hier flaneren en naar de nieuwe etalages kijken.

Ronda is ook de stad waar de tragedie Carmen zich heeft afgespeeld en niet in Sevilla waar Bizet zijn opera situeerde. Filmregisseur Francesco Rosi kwam naar hier voor de buitenopnames van zijn Carmen. El fuente de los ocho caños was een belangrijke locatie tijdens de opnames.

2.8 Cádiz

Cádiz is de meest zuidelijke provincie van Spanje en grenst in het westen aan de Atlantische Oceaan en in het oosten aan de Middellandse Zee.

2.8.1 Cádiz

De stad Cádiz is in eerste instantie een grote haven die niet direct de eigenschappen heeft van een typisch Andalusische stad. Maar eenmaal in het oude stadsgedeelte, komt de gezellige drukte in de charmante smalle straatjes je tegemoet. De oude stad is gebouwd op een brede rots omgeven door de zee en zit slechts met een smalle zandtong vast aan het vasteland. Je bezoek kan je starten met een wandeling rond de stad. Langs de ene kant heb je de stad en langs de andere kant de zee.

Als je een duidelijk beeld van de stad wenst te hebben, moet je in de Torre Tavira zijn. Deze toren is de oudste toren van Cádiz en van op de toren heb je een panoramisch

zich van de stad. Op de toren staat een cámara oscura waarmee men om het uur een voorstelling heeft. Door een optisch effect krijg je een volledig panorama van de stad, geprojecteerd op een wit scherm. De toegang kost 500 ESP.

De gouden koepel die je ziet van op de Torre Tavira, behoort toe aan de Iglesia San Salvador. Deze kathedraal is opgetrokken in een mengeling van stijlen.

2.8.2 Arcos de la Frontera

Arcos de la Frontera is een pueblo blanco. Het dorp ligt hoog op een rotsuitloper boven de rio Guadalete. Het dorp kan je enkel ervaren door er rond te wandelen. Geniet van de smalle straatjes, wit gekalkte huizen en gezellige plazas. Met Pasen kan je hier voor de Torro de Aleluya uit rennen. Hoewel het mij achter de stier veel veiliger lijkt.

Veel steden hebben, in het gebied waar ook Arcos ligt, 'de la Frontera' in hun naam. Dit wijst op een grens die hier ooit liep. Het was de grens tussen het gebied dat gecontroleerd werd door de Arabieren en het gebied dat gecontroleerd werd door de katholieken. Enkele voorbeelden zijn Jerez de la Frontera, Vejer de la Frontera en Conil de la Frontera.

2.8.3 Jerez de la Frontera

Jerez de la Frontera is een vrij grote stad die hoofdzakelijk wordt bezocht voor twee zaken. Enerzijds heb je er tal van wijnhuizen en anderzijds kan je een bezoek brengen aan de koninklijke Andalusische rijsschool.

De wijnhuizen of bodegas zijn talrijk aanwezig. Het uitzonderlijk klimaat en de krijthoudende mergelgrond zorgt voor de goede kwaliteit van de druiven. Na het oogsten worden deze nog steeds door mannen met leren laarzen platgetrapt. Daarna gisten de wijnen in Amerikaanse eiken vaten. Na één jaar gisten wordt de wijn blootgesteld waardoor de wijn oxydeert zonder zuur te worden. Men maakt tijdens het rijpen gebruik van een originele techniek, de solera genaamd. De vaten worden tot drie of vijf rijen hoog gestapeld. Een derde van de wijn uit de onderste rij vaten wordt gebotteld. Achteraf worden de vaten bijgevuld met een derde wijn uit de vaten van de tweede rij. Deze rij wordt op zich ook bijgevuld met een derde wijn uit de vaten van de rij erboven. En zo gaat men door tot de bovenste rij waar de nieuwe geogste wijn in terecht komt. Door dit proces is het dus onmogelijk een jaartal aan de wijn toe te kennen.

Vreemd genoeg zijn het de Engelsen die de wijnen van Jerez tot een succesverhaal hebben gemaakt. Het grootste deel van de wijn wordt nog altijd naar Engeland geëxporteerd en ook de namen van de grootste wijnhuizen klinken Brits. Omdat de Engelsen het woord 'Jerez' niet konden uitspreken, hebben ze er maar 'Sherry' van gemaakt.

De meeste van de wijnhuizen liggen in en rond het centrum van de stad. Enkele keren per dag zijn er geleide bezoeken waar men je alle details van de Jerez-wijn of Sherry uit de doeken doet. Natuurlijk behoort het proeven er ook bij. Wij bezochten Sandeman en González Byass. In de laatste bodega was men gedetailleerder en duidelijker. Een bezoek aan Sandeman kost 500 ESP en aan González Byass 1.000 ESP.

De Real Escuela Andaluza del Arte Ecuera is de belangrijkste rijsschool van Andalusië. Op maandag, woensdag en vrijdag kan je op de middag een training bijwonen. De dinsdag en de donderdag is er de voorstelling 'Coma bailan los caballos andaluces'. In het hoogseizoen raad men je aan minstens enkele weken van tevoren een kaartje te reserveren. De resterende kaartjes worden de dag zelf om 9:30 uur stipt aan de ingang van het domein verkocht. Om zeker te zijn van een zitje, stond ik reeds om 9:00 aan te schuiven. Dit bleek niet echt nodig te zijn. Er waren nog kaartjes in alle prijsklassen (2.000, 2.500 en 3.000 ESP) beschikbaar. Het paardenballet is een must of je nu een paardenliefhebber bent of niet. Verder krijg je de kans om de stallen en tuinen van domein te bezoeken.

2.8.4 Pueblos Blancos

Los Pueblos Blancos of de witte dorpen zijn een aantal dorpen die zich in het noorden van de provincie Cádiz bevinden en die hun naam danken aan de wit gekalkte huizen. Op zich verschillen deze dorpen niet veel met andere dorpen of stadjes in Andalusië. Bijna overal worden de huizen wit gekalkt om de warmte buiten te houden en zijn de straatjes smal en stijl. Maar deze dorpen stralen niet iets meer uit dan de andere.

Wij maakten twee lussen, beide vanuit Ronda.

De eerste lus ging langs Algodonales, Zahara de la Sierra en Grazalema. Algodonales is een groot dorp met een aantal gezellige pleintjes. Zahara de la Sierra is gelegen nabij een groot meer, Embalse de Zahara, en tegen een rots. Boven op de rots staat een burcht die je via een korte maar steile wandeling kan bereiken. Je hebt er een mooi panoramisch zicht op het meer en de omgeving. Het laatste dorp is Grazalema. Het dorp had niet echt iets uniek maar de weg tussen Zahara en Grazalema is prachtig. De weg loopt dwars door het natuurpark Sierra de Grazalema en gaat eerst steil omhoog en achteraf terug naar beneden.

Tijdens de tweede lus bezochten we El Gastor en Setenil. De huizen in El Gastor hadden volgens onze reisgids balkons met prachtige bloemen. Maar wij hadden daarvoor een slechte periode gekozen. De balkons waren er nog maar de bloemen niet. In Setenil heeft men zich goed weten te integreren met de natuur. Veel huizen zijn zo diep weggedoken onder een immense rots dat een dak overbodig wordt.

3 Gibraltar

Gibraltar is een Engelse enclave in Andalusië. Alles doet je denken aan Groot-Brittannië. Men spreekt er Engels, je vindt er bobbies, er zijn talrijke pubs, je kan er afternoon tea drinken en zelfs het weer was Engels.

De stad zelf heeft weinig charme. Wie tax free wenst te shoppen kan terecht in main street, de grote winkelstraat van de stad. Maar de meeste mensen bezoeken Gibraltar voor de rots. Met de kabelbaan kom je tot boven waar je een mooi zicht hebt op het Spaanse vasteland enerzijds en Marokko anderzijds. Door het slecht weer was de kabelbaan niet open. We hadden twee mogelijkheden om de rots te bezoeken, ofwel met een toeristen busje ofwel te voet. Dan maar te voet want samen met andere toeristen in een overvol busje vonden we maar niets. Toen we een vriendelijke man de kortste weg naar de top vroegen, bood hij ons een lift aan tot halverwege. Het was een brandweerman die zijn vrije dag had en ons met plezier wou helpen. Op deze manier spaarden we een steile klim en enkele ponden aan toegangsgeld uit. De rots is een natuurpark en om het te bezoeken moet je toegang betalen. Al gauw word je ontvangen door de lokale bewoners van de rots. Het gaat hier niet om mensen maar om apen. Op de rots vind je de enige in wild levende apen van Europa. De legende zegt dat als de apen vertrekken, ook de Engelsen zullen vertrekken.

4 Conclusie

Andalusië is veel meer dan zonnebaden aan de Costa del Sol of de Costa de la Luz. De steden zijn pachtig en er heerst een gezellige sfeer. De smalle straatjes, witte huizen en moorse gebouwen doen denken aan landen in het noorden van Afrika. Andalusië heeft ook de natuurliefhebber veel te bieden. Er zijn tal van natuurparken waar je prachtige wandelingen kan maken. Kortom een complete bestemming.

5 Praktisch

5.1 Accommodatie

We hebben gedurende de reis in hostales en op campings overnacht.

Hostales zijn goedkopere hotelletjes met een beperkt aantal kamers. Je hebt kamers met en zonder eigen badkamer. Ontbijt is zelden of nooit voorzien. De prijs voor een tweepersoonskamer per nacht in een hostel varieert van ongeveer 2.500 ESP tot 14.000 ESP naargelang de ligging en de aanwezige voorzieningen. Ook het seizoen is van groot belang. September ziet men als midden- of hoogseizoen. Vooral in grote steden zijn soms de taksen niet in de vermelde prijs inbegrepen. Vraag daarom altijd naar de prijs inclusief de taksen.

Naast hostales hebben we ook enkele nachten gekampeerd. In Andalusië is kamperen een plezier. Het weer is goed en de meeste campings hebben heel wat voorzieningen zoals proper sanitair en een zwembad. Je betaalt per persoon, voor de wagen en voor de tent. Wij betaalden tussen 1.800 ESP en 2.725 ESP.

Wie echte luxe wenst, kan terecht in paradores. Dit zijn gerestaureerde historische gebouwen die zijn omgebouwd tot luxe hotels. Je moet op tijd reserveren en reken op 11.500 ESP à 33.000 ESP per nacht voor een tweepersoonskamer.

Plaats	Hostal / Camping	Prijs 2 personen (ESP)
Córdoba	Hostal Séneca	6.000 ontbijt inclusief 4.800 ontbijt inclusief
Cazorla	Camping-Cortijo "San Isicio"	1.800
Granada	Camping Granada	2.725
San José	Camping Tau Hostal Brisamar	2.230 7.000
Antequera	Pension Camas "El Gallo"	2.500
Ronda	Hostal Aquilar	5.000
Arcos de la Frontera	Pension callejón de Las Monjas	5.500
Jerez de la Frontera	Hostal San Andres	4.000
Sevilla	Hostal San Benito Abad	5.500

5.2 Documentatie

Tijdens de reis hebben we gebruik gemaakt van de Trotter over Zuid-Spanje. In deze gids vind je tal van goede en toffe plaatsen om te eten en te overnachten. Verder staat er veel informatie over de meeste steden en hun bezienswaardigheden in.

Niettegenstaande we de versie van het jaar 2001 hadden, waren veel prijzen niet meer echt up to date.

Verder vind je in iedere stad een toeristische dienst waar men je alle informatie over de stad en de omliggende gebieden kan bezorgen. Hou wel rekening dat de meeste toeristische diensten op zondag gesloten zijn en de andere dagen enkel in de voormiddag en in de late namiddag open zijn.

Wanneer je met de eigen wagen of een huurwagen Andalusië bezoekt, doe je er best aan een goede wegenkaart te hebben. Wij hadden de Michelin nr. 446 voor Zuid-Spanje.

5.3 Documenten

Als Belg hoef je enkel in het bezit te zijn van je identiteitskaart en natuurlijk je rijbewijs wanneer je een wagen bestuurt.

5.4 Geld

Wij hadden in België peseta's gewisseld en betaalden hoofdzakelijk cash. Voor grotere uitgaven kan je altijd gebruik maken van kredietkaarten zoals VISA.

5.5 Gezondheid

Zoals steeds is een goede bijstandsverzekering geen luxe. Deze kan je samen met het boeken van de vlucht afsluiten. Voor 750 BEF per persoon heb je een totale reisverzekering bij Elvia. Ga zoals steeds langs bij de mutualiteit.

5.6 Kosten

De totale kostprijs van de reis was om en bij de vijfenveertig duizend frank (per persoon) alles inclusief.

5.7 Restaurants

Honger en dorst zul je in Spanje (Andalusië) niet hebben. De keuze gaat van tapas in een bar tot uitgebreide maaltijd in een restaurant. Om de dorst te lessen vind je er goede bieren en uitstekende wijnen. Persoonlijk vond ik het tof om van bar tot bar te trekken en telkens een tapa te eten en een cerveza te drinken. Voor wie tapas niet kent, dit zijn kleine schoteltjes vlees, vis of gewoon groenten. Je kiest er één of

meerdere uit aan de bar en je gaat die aan een tafeltje of gewoon buiten gaan opeten. Naargelang de tapa betaal je 250 à 500 ESP. Voor een dagmenu (voorgerecht, hoofdschotel, dessert en soms een drankje) betaal je 1.000 à 2.000 ESP. Uitgebreid eten à la carte kan reeds vanaf 2.000 ESP. Buen provecho y a su salud.

5.8 Telecommunicatie en post

Telefoneren uit Spanje naar België kan vanuit de telefooncel op straat. Deze werken met munten, telefoonkaarten en/of kredietkaarten. Voor 1.000 ESP kan je ongeveer 15 minuten naar België telefoneren. Voor wie via het internet contact wenst te houden met het thuisfront, vind je in alle grotere steden wel een cybercafé.

Een zichtkaart naar België te sturen, kost 75 ESP.

5.9 Transport

5.9.1 Huurauto

In België hadden we via Joker een wagen gehuurd. De verhuurfirma was Sunny Cars die op zijn beurt wagens verhuurde voor het plaatselijke Niza Cars. We hadden geopteerd voor de kleinste wagen met airco uit het gamma. De wagen die we kregen was een groter model, type Ford Focus, tegen dezelfde voorwaarden. We huurden de wagen gedurende 17 dagen voor 17.340 BEF alle mogelijke verzekeringen inclusief.

Persoonlijk denk ik dat het vliegen naar Andalusië en het huren van een wagen voordeliger uitkomt dan met de eigen wagen van België naar het zuiden te rijden. Je wint 4 à 6 dagen in tijd en je komt uitgerust aan, je moet onderweg geen taksen betalen, je hoeft geen brandstof te rekenen en je hoeft je geen zorgen te maken voor diefstal of schade.

De wegen zijn goed. Enkel in het centrum van de steden en dorpen zijn de straatjes soms zo smal dat je de spiegels van de wagen moet inklappen. In de steden is het ook niet altijd evident om een parkeerplaats te vinden en als je die vindt moet je meestal betalen. Om deze reden hadden wij onze wagen minder lang gehuurd dan de duur van onze reis. We hadden immers plannen om de laatste drie dagen in Sevilla te spenderen. Dit bleek een zeer goede beslissing te zijn.

Volgend schema geeft een overzicht van de afgelegde route.

Datum	Route	Afstand (km.)
09/09/2001	Sevilla --(N IV)--> Córdoba	175
11/09/2001	Córdoba --(N IV)--> Bailén --(N 322)--(A 315)--(A 319)--> Cazorla	195
13/09/2001	Cazorla --(A 319)--(A 315)--(A 92)--> Granada	250
15/09/2001	Granada --(A 92)--(N 324)--(C 3326)--> Mini Hollywood --(A 92)--(N 344)--> San José	250
17/09/2001	Parque natural de Gabo de Gata - Níjar	190
18/09/2001	San José --(N 340)--> Málaga --(N 331)--> Antequera	300
19/09/2001	Antequera en omgeving	150
20/09/2001	Antequera --(A 382)--> Campillos --(A 357)--(A 367)--> Ronda	130
21/09/2001	Pueblos Blancos	140
22/09/2001	Ronda --(A 376)--> San Pedro de Alcántara --(N 340)--> Gibraltar --(N 340)--> San Pedro de Alcántara --(A 376)--> Ronda	240
23/09/2001	Ronda --(A 376)--(A 382)--> Arcos de la Frontera	90
24/09/2001	Arcos de la Frontera --(A 382)--> Jerez de la Frontera --(N IV)--(N 443)--> Cádiz --(N 443)--(N IV)--> Jerez de la Frontera	130
26/09/2001	Jerez de la Frontera --(N IV)--> Sevilla	110

Gedurende de reis legden we 2.350 kilometers af.

De enige kost waarmee we nog rekening moesten houden, was de brandstof. Deze is iets goedkoper dan in België. Volgend schema geeft een detail.

Datum	Plaats	Prijs (ESP/liter)	Totaal (ESP)
11/09/2001	N 322	119,9	3.800
17/09/2001	Barranquete	117,9	4.000
20/09/2001		116,9	4.700
27/09/2001	Sevilla		4.300

5.9.2 Vliegtuig

De vlucht boekten wij bij Joker. Wij vlogen met de Spaanse maatschappij Iberia heen en terug naar Sevilla voor 8.290 BEF per persoon. De luchthaven taksen bedroegen 1.248 BEF per persoon. De heenvlucht ging vanuit Brussel via Barcelona naar Sevilla en de terugvlucht vanuit Sevilla via Madrid naar Brussel.

5.10 Veiligheid

Andalusië is een veilig gebied om in te reizen. Zowel in de grote steden als in de kleine dorpen hebben wij ons nergens bedreigd gevoeld. Wel heeft men ons gewaarschuwd voor inbraak in wagens. Sluit de wagen steeds goed af en laat geen waardevolle zaken achter. Wanneer de koffer van de wagen leeg is, verwijder je best de hoedenplank.